

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
 இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம்
 Department of Examinations, Sri Lanka
 ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
 இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரīட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரīட்சைத் திணைக்களம்

34 S II

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (සාමාන්‍ය පෙළ) විභාගය, 2020
 கல்விப் பொதுத் தராதரப் பத்திர (சாதாரண தர)ப் பரீட்சை, 2020
 General Certificate of Education (Ord. Level) Examination, 2020

විද්‍යාව II
 விஞ்ஞானம் II
 Science II

පැය තුනයි
 மூன்று மணித்தியாலம்
 Three hours

අමතර කියවීම් කාලය - මිනිත්තු 10 යි
 மேலதிக வாசிப்பு நேரம் - 10 நிமிடங்கள்
 Additional Reading Time - 10 minutes

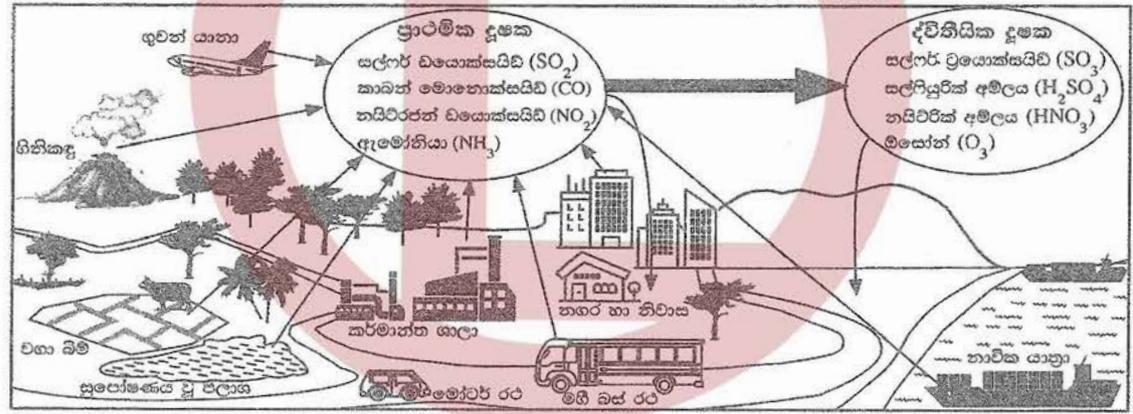
අමතර කියවීම් කාලය ප්‍රශ්න පත්‍රය කියවා ප්‍රශ්න හෝරා හැකිමටත් පිළිතුරු ලිවීමේදී පමුඛත්වය දෙන ප්‍රශ්න සංවිධානය කර හැකිමටත් යොදාගන්න.

විභාග අංකය : .....

- උපදෙස් : * පැහැදිලි අත් අකුරෙන් පිළිතුරු ලියන්න.
 * A කොටසේ ප්‍රශ්න හතරට දී ඇති ඉඩ ප්‍රමාණය තුළ පිළිතුරු සපයන්න.
 * B කොටසේ ප්‍රශ්න පහෙන් ප්‍රශ්න තුනකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.
 * පිළිතුරු සපයා අවසානයේ A කොටස හා B කොටසේ පිළිතුරු පත්‍රය එකට අමුණා බාරදෙන්න.

A කොටස

1. (A) සුලබ දූෂක ප්‍රභව කිහිපයක් හා ඒවායෙන් නිපදවෙන වායු දූෂක පහත රූපසටහනේ දැක්වේ. එහි දැක්වෙන ප්‍රාථමික දූෂක යනු සෘජුවම වායුගෝලයට එකතු වන වායු දූෂක වේ. ප්‍රාථමික දූෂක වායුගෝලයේදී රසායනික විපර්යාසවලට ලක් වීමෙන් නිපදවෙන ද්විතීයික දූෂක ද රූපයේ දැක් වේ.

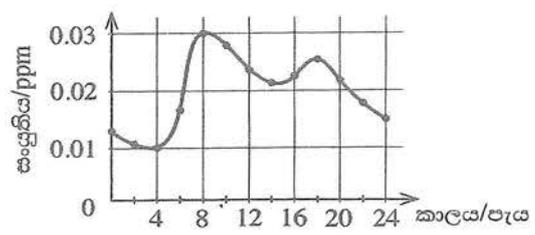
පහත එක් එක් ප්‍රකාශයට අදාළ වන නිදසුනක් රූපසටහනින් තෝරා වගුවේ හිස්තැන් පුරවන්න.

(i)	මිනිසාගේ මැදිහත්වීමකින් තොරව ප්‍රාථමික දූෂක නිපදවන දූෂක ප්‍රභවයකි.	.....
(ii)	වායු ගෝලයේ ඉහළදී ජීවීන්ට හිතකර ලෙස ද පහළදී අහිතකර ලෙස ද ක්‍රියා කරන ද්විතීයික දූෂකයකි.	.....
(iii)	අම්ල වැසි ඇති කිරීමට දායක වන ද්විතීයික දූෂක නිපදවන ප්‍රාථමික දූෂකයකි.	.....
(iv)	සුපෝෂණය වූ ජලාශවලින් මුදාහරින භාස්මික ගුණවලින් යුතු ප්‍රාථමික දූෂකයකි.	.....
(v)	පසට පතිත වී ශාක වර්ධනයට අවශ්‍ය ප්‍රධාන පෝෂකයක් සැපයීමට දායක වන ද්විතීයික දූෂකයකි.	.....
(vi)	ආහාර සැනපුම කෙටි කළ හොත් මෙම දූෂක ප්‍රභවයෙන් වායු දූෂක මුදාහැරෙන ප්‍රමාණය අඩු වේ.	.....
(vii)	මෙම ප්‍රවාහන මාධ්‍යය තෝරා ගත හොත් රට තුළ සිදුකරන සංචාරයකදී ඔබගේ කාබන් පිය සටහන අවම කළ හැකිය.	.....

[ඉදවැනි පිටුව බලන්න.

(B) ඉරිදා මධ්‍යම රාත්‍රියෙන් ආරම්භ කර සඳුදා මධ්‍යම රාත්‍රිය දක්වා දිනක් තුළ ජනාකීර්ණ නගරයක වායුගෝලීය නයිට්‍රජන් ඩයොක්සයිඩ් වායු (NO_2) සංයුතිය මනින ලදී. එම දත්ත ඇසුරෙන් අඳින ලද NO_2 සංයුතියේ විචලන ප්‍රස්තාරය පහත දැක්වේ. එම ප්‍රස්තාරය ඇසුරෙන් අසා ඇති පහත ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.

- (i) අදාළ දිනයේදී පැවති උපරිම හා අවම NO_2 සංයුතිය කොපමණ ද?
 උපරිම : ..... අවම : .....
- (ii) උපරිම NO_2 සංයුතිය වාර්තා වී ඇත්තේ දවසේ කුමන පැයේදී ද? .....

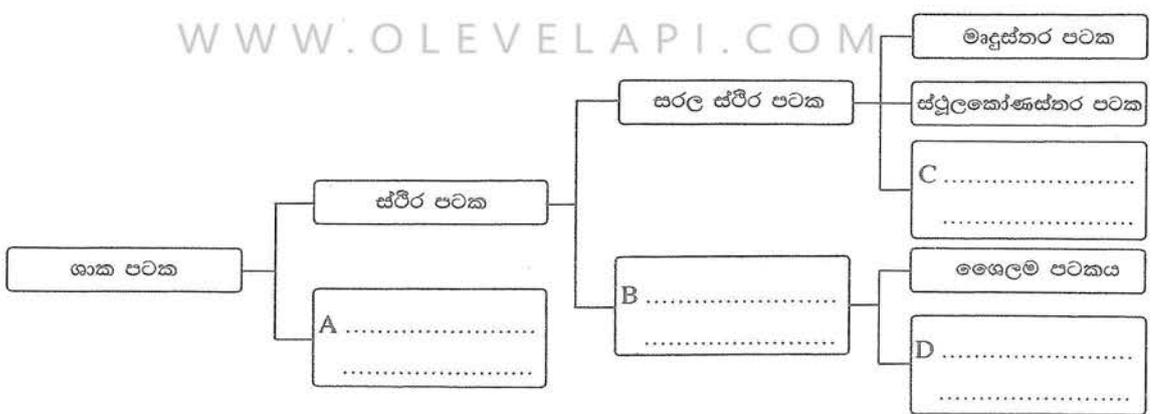

- (iii) ඉහත ප්‍රස්තාරයට අනුව දිනකදී උක්ත නගරයේ NO_2 සංයුතිය ඉහළ අගයක් ගන්නා අවස්ථා දෙකක් දක්නට ඇත. ඒ සඳහා හේතුවක් දක්වන්න. ....
- (iv) උක්ත නගරයේ උදය වරුවේ සිදු වන NO_2 සංයුතියේ ඉහළ යෑම, සවස් වරුවේ සිදු වන ඉහළ යෑමට වඩා වැඩි වී ඇත. එයට හේතුවක් දක්වන්න. ....
- (v) අදාළ දිනයේ උක්ත නගරයේ NO_2 සංයුතියේ විචලනයට අනුරූප විචලනයක් දක්වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කළ හැකි වෙනත් ප්‍රාථමික වායු දූෂකයක් නම් කරන්න. ....

2. (A) සෛලයක් තුළ පවත්නා ඉන්ද්‍රියිකා හතරක් හා ඒවායේ ප්‍රධාන කෘත්‍ය පිළිබඳ අසම්පූර්ණ වගුවක් පහත දැක්වේ. වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

ඉන්ද්‍රියිකාව	කෘත්‍යය
(i) න්‍යෂ්ටිය	.....
(ii)	පරිවෘත්තීය ක්‍රියා සඳහා අවශ්‍ය ශක්තිය සැපයීම
(iii) ගොල්ගී සංකීර්ණය	.....
(iv)	ප්‍රෝටීන පරිවහනය

(B) (i) ශාක පටක වර්ගීකරණය දැක්වෙන අසම්පූර්ණ සටහනක් පහත දැක්වේ. A, B, C හා D කොටුවලට අදාළ පටක වර්ගය දී ඇති තිත් ඉරි මත ලියා සටහන සම්පූර්ණ කරන්න.

- (ii) ප්‍රභාසංශ්ලේෂණය වැඩිපුරම සිදුවන පටක වර්ගය කුමක් ද? .....
- (iii) පෙතේර නළ සෛල අඩංගු පටක වර්ගය නම් කරන්න. ....

[ඉත්වැනි පිටුව බලන්න.

(C) ප්‍රභාසංශ්ලේෂණයේ ඵලයක් පරීක්ෂා කිරීමට ශීෂ්‍ය කණ්ඩායමක් විසින් සකසන ලද ඇටවුමක් රූපයේ දැක්වේ.

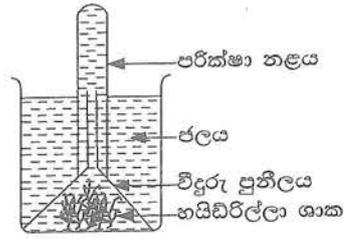
(i) මෙම ඇටවුම හිරු එළියේ තැබූ විට පරීක්ෂා නළය තුළ

එකතු වන වායුව කුමක් ද? .....

(ii) එම වායුව හඳුනා ගැනීමට සිදු කළ හැකි පරීක්ෂාවක් හා එහිදී ලැබෙන නිරීක්ෂණය සඳහන් කරන්න.

පරීක්ෂාව : .....

නිරීක්ෂණය : .....

(iii) සාමාන්‍ය ජලය වෙනුවට කාබන් ඩයොක්සයිඩ් වායුවෙන් සන්තෘප්ත කළ ජලය යොදා ඉහත ඇටවුමට සමාන නව ඇටවුමක් සකස් කරන ලදී.

(a) සමාන පරිසර තත්ත්ව යටතේ පළමු ඇටවුමේ වායු බුබුළු පිට වීම සමග සැසඳීමේදී නව ඇටවුමේ වායු බුබුළු පිටවීම සම්බන්ධයෙන් අපේක්ෂා කළ හැකි නිරීක්ෂණයක් සඳහන් කරන්න.

.....

(b) ඉහත මඛ සඳහන් කළ නිරීක්ෂණයට හේතු දක්වන්න.

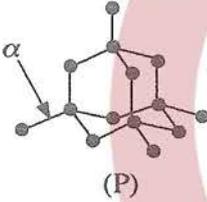
.....

.....

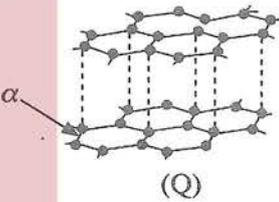
3. (A) P, Q හා R යන ඝන ද්‍රව්‍ය තුනක දැලිස් ව්‍යුහ පහත රූපසටහන්වලින් දක්වා ඇත.

(i) ඒවා හඳුනාගෙන එම ද්‍රව්‍යවල හා දැලිස් ව්‍යුහවල නම් පහත කොටුවෙන් තෝරා අදාළ හිස්තැන් පුරවන්න.

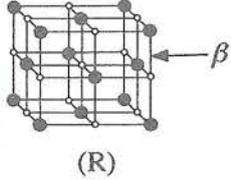
සෝඩියම් ක්ලෝරයිඩ්, දියමන්ති, මිනිරන්, අයනික, පරමාණුක

(P)

(Q)

(R)

ද්‍රව්‍යය : .....

දැලිස : .....

ද්‍රව්‍යය : .....

දැලිස : පරමාණුක

ද්‍රව්‍යය : .....

දැලිස : .....

(ii) දැලිස් ව්‍යුහවල α හා β ලෙස දක්වා ඇති රසායනික බන්ධනවල නම් ලියන්න.

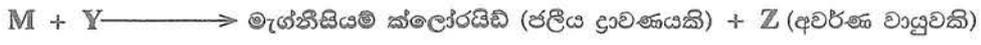
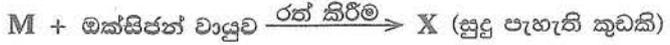
α : ..... β : .....

(iii) P, Q හා R ද්‍රව්‍ය අතුරින්,

(a) ඝන අවස්ථාවේදී විද්‍යුතය සන්නයනය කරන්නේ කුමන ද්‍රව්‍යය ද? .....

(b) ඉහළම දෘඪතාව ඇත්තේ කුමන ද්‍රව්‍යයට ද? .....

(B) M නමැති ලෝහය හා සම්බන්ධ ප්‍රතික්‍රියා දෙකක් පහත දක්වා ඇත.

(i) M, X, Y හා Z හඳුනාගෙන ඒවායේ නාම හෝ රසායනික සූත්‍ර හෝ තීන් ඉර මත ලියන්න.

M : ..... X : .....

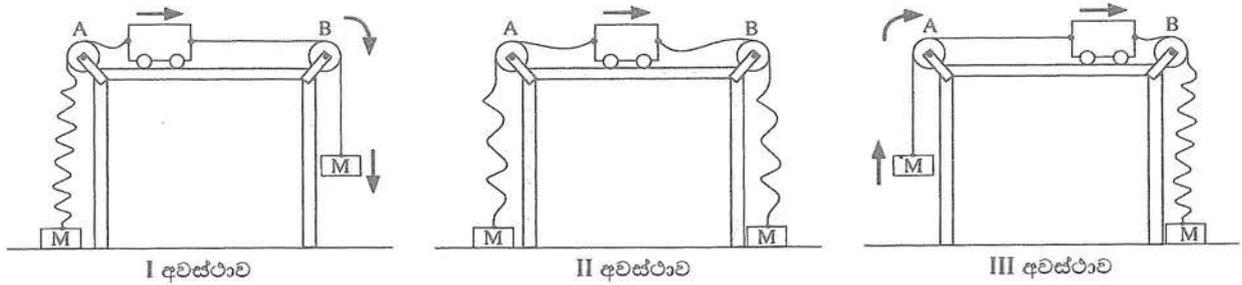
Y : ..... Z : .....

(ii) X සංයෝගයෙහි M පවතින අයනික ආකාරය M^{2+} වේ. එම සංයෝගයේ ඔක්සිජන් පවතින අයනික ආකාරය දක්වන රසායනික සංකේතය ලියන්න. ....

(iii) X අල්ප වශයෙන් ජලයේ ද්‍රාව්‍ය වේ. එම ජලීය ද්‍රාවණයට ලිට්මස් පත්‍ර යොදා පරීක්ෂා කිරීමේදී වර්ණ විපර්යාසයක් දක්වන්නේ කුමන වර්ණයෙන් යුතු ලිට්මස් පත්‍ර ද? .....

[හතරවැනි පිටුව බලන්න.

4. (A) නිව්ටන් නියම ආදර්ශනය කිරීම සඳහා සිදුකරන ක්‍රියාකාරකමකදී සමාන M ස්කන්ධ දෙකකට තන්තු මගින් සම්බන්ධ කළ ප්‍රොලියස් යොදා ගැනේ. ක්‍රියාකාරකමේ අවස්ථා තුනක් රූප සටහන්වල දැක්වේ. එම අවස්ථාවල ලිහිල්ව ඇති තන්තු රැළි ආකාරයට ද ඇදී ඇති තන්තු සරල රේඛීයව ද දක්වා ඇත. මෙසයක දෙකෙළවරට සවි කළ A හා B සුමට කප්පි මතින් තන්තු යොදා ඇත. තිරස් මෙසය මත සුමටව චලනය වන ප්‍රොලියස් වලින් දිශාව හා ස්කන්ධවල වලින් දිශා ඊතල මගින් දැක්වේ.

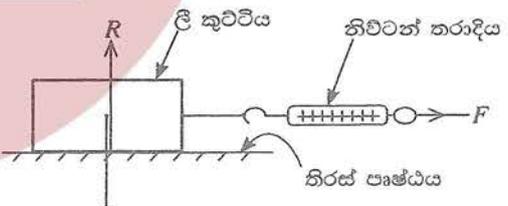
(i) පහත කොටුවේ සඳහන් යෙදුම් සුදුසු පරිදි යොදා I, II හා III අවස්ථාවල ප්‍රොලියස් වලින් ස්වභාවය විස්තර කරන පහත වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

ඒකාකාර මන්දනය, ඒකාකාර ත්වරණය, ඒකාකාර ප්‍රවේගය, නිව්ටන්ගේ පළමු නියමය, නිව්ටන්ගේ දෙවන නියමය		
අවස්ථාව	ප්‍රොලියස් වලින් ස්වභාවය	ප්‍රොලියස් වලින් ස්වභාවය විස්තර කෙරෙන නිව්ටන් නියමය
I	.....	.....
II	.....	.....
III	.....	නිව්ටන්ගේ දෙවන නියමය

(ii) ඉහත එක් අවස්ථාවකදී ප්‍රොලියස් මෙසය මත 50 cm ක් ඒකාකාර ප්‍රවේගයෙන් ගමන් කිරීමට 5 s ක් ගත විය. ප්‍රොලියස් ගමන් කළ ඒකාකාර ප්‍රවේගය සොයන්න.

.....
 .....

(B) තිරස් පෘෂ්ඨයක් හා ඒ මත තබා ඇති වස්තුවක් අතර සර්ඡණ බලය වෙනස් වන ආකාරය පරීක්ෂා කිරීමට යොදා ගන්නා ඝනකාභ හැඩැති ලී කුට්ටියක් රූපයේ දක්වා ඇත. ලී කුට්ටිය තන්තුවක් මගින් නිව්ටන් තරාදියට සම්බන්ධ කර F තිරස් බාහිර බලයක් යොදනු ලැබේ. F බලයේ අගය ශුන්‍යයේ සිට ක්‍රමයෙන් වැඩි කරමින් පරීක්ෂණය සිදු කෙරේ.

(i) R හා W මගින් දැක්වෙන බල නම් කරන්න.

R: ..... W: .....

(ii) F බලය ශුන්‍යයේ සිට එක්තරා අගයක් දක්වා වැඩි කරන තෙක් ලී කුට්ටිය නිශ්චලව පවතී. චලිතය ඇරඹීමට පෙර ලී කුට්ටිය මත ක්‍රියාත්මක වන සර්ඡණ බලය හඳුන්වන නම කුමක් ද?

.....

(iii) චලිත වීම ආරම්භ වන මොහොතේදී ලී කුට්ටිය මත ක්‍රියා කරන සර්ඡණ බලය උපරිම අගයට ළඟා වේ.

(a) එම උපරිම සර්ඡණ බලය හඳුන්වන නම කුමක් ද? .....

(b) එම සර්ඡණ බලයේ විශාලත්වය රඳා පවතින සාධක දෙකක් ලියන්න.

.....

(c) ඉහත (b) හි ඔබ සඳහන් කළ එක් සාධකයක් වෙනස් කිරීමට ප්‍රායෝගිකව යොදා ගත හැකි ක්‍රමයක් යෝජනා කරන්න.

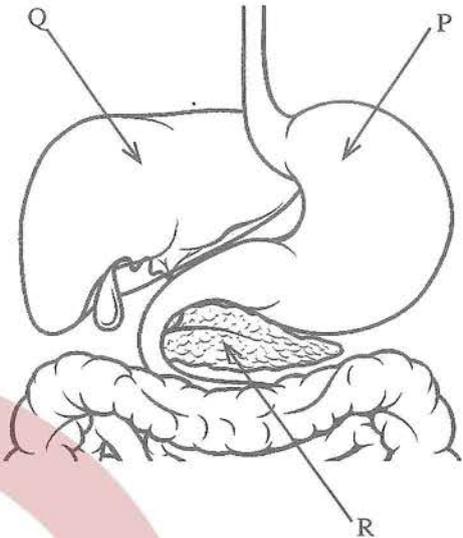
.....

B කොටස

● අංක 5, 6, 7, 8 හා 9 යන ප්‍රශ්නවලින් ප්‍රශ්න තුනකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

5. (A) පහත දැක්වෙන්නේ මිනිසාගේ ආහාර ජීරණ පද්ධතියේ කොටසක දළ රූපසටහනකි.

- (i) P, Q හා R ලෙස දැක්වෙන කොටස් නම් කරන්න.
- (ii) P හිදී ආහාර යාන්ත්‍රික ජීරණයට ලක් වන ආකාරය කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.
- (iii) ආහාරවල අඩංගු ලිපිඩ තෙලෝදකරණයට අවශ්‍ය සුවයක් Q මගින් නිපදවේ. එම සුවය නම් කරන්න.
- (iv) (a) R මගින් සුව වී ලිපිඩ ජීරණයට දායක වන එන්සයිමය කුමක් ද?
- (b) එම එන්සයිමය ලිපිඩ මත ක්‍රියා කිරීමෙන් සෑදෙන එල දෙක සඳහන් කරන්න.
- (v) R මගින් නිපදවන ඉන්සියුලින් හා ග්ලූකගෝන් හෝර්මෝන යුගල ගර්භයේ අභ්‍යන්තර පරිසරය යාමනය කිරීමට දායක වේ. (a) එම හෝර්මෝනවල ක්‍රියාව මගින් ගර්භයේ අභ්‍යන්තර පරිසරය තුළ යාමනය වන සාධකය කුමක් ද?
- (b) ඔබ ඉහත (a) හි සඳහන් කළ සාධකය යාමනය කිරීමට එම හෝර්මෝන දායක වන ආකාරය කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.

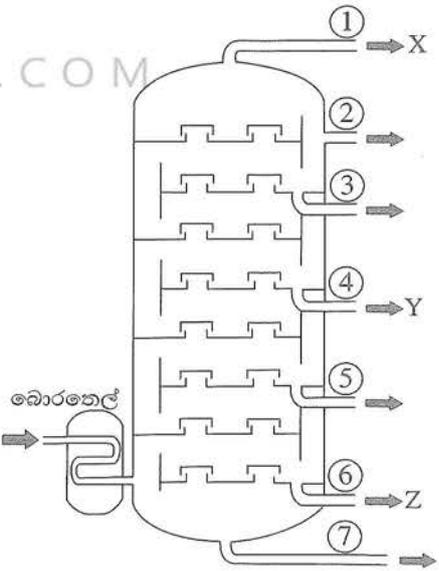
(B) මිනිසාගේ නයිට්රජන්ය බහිස්සුවය සිදු කරන ප්‍රධාන ඉන්ද්‍රිය ලෙස වෘක්ක සලකනු ලැබේ.

- (i) බහිස්සුවය යනු කුමක් ද?
- (ii) වෘක්ක මගින් බැහැර කෙරෙන නයිට්රජන්ය බහිස්සුවා වි එලයක් නම් කරන්න.
- (iii) වෘක්කවල ව්‍යුහමය හා කෘත්‍යමය ඒකකය කුමක් ද?
- (iv) වෘක්කවල ව්‍යුහමය හා කෘත්‍යමය ඒකකය තුළ මුත්‍ර සෑදීමේ ක්‍රියාවලියේ එක් පියවරක් සුවය ලෙස හැඳින්වේ. (a) සුවය සිදුවන ආකාරය කෙටියෙන් විස්තර කරන්න. (b) මුත්‍ර සෑදීමේ සෙසු පියවර දෙක සඳහන් කරන්න.

(ලකුණු 20 යි.)

6. (A) බොරතෙල් පිරිපහදුව සඳහා භාවිත කරන ආසවන කුලුනක සිරස්කඩ රූපසටහනක් පහත දැක්වේ. එහි අංක ① විවරයෙන් පිට වන භාගයෙහි X නමැති සංයෝගය ද, ④ විවරයෙන් පිට වන භාගයෙහි Y නමැති සංයෝගය ද, ⑥ විවරයෙන් පිට වන භාගයෙහි Z නමැති සංයෝගය ද සුලබව අඩංගු වේ.

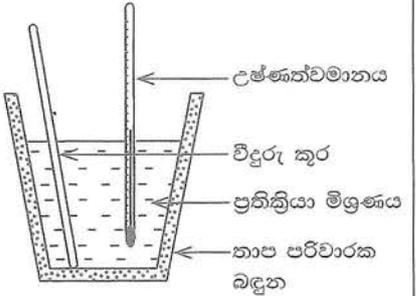
- (i) බොරතෙල්වල සුලබව අඩංගු කාබනික සංයෝග කාණ්ඩය හඳුන්වන පොදු නම කුමක් ද?
- (ii) මෙම කුලුන තුළ සිදුකෙරෙන බොරතෙල් පිරිපහදු කිරීමේ ශිල්ප ක්‍රමය නම් කරන්න.
- (iii) X, Y හා Z සංයෝගවල තාපාංක පිළිවෙලින් T_X , T_Y හා T_Z වේ. ඒවා ආරෝහණ පිළිවෙලට ලියා දක්වන්න.
- (iv) X යනු කාබන් පරමාණු එකක් සහිත කාබන් හා හයිඩ්රජන් පමණක් අඩංගු සංයෝගයකි. X අණුවක තිත්-කතිර සටහන අඳින්න.
- (v) X සංයෝගයේ මවුල එකක් ඔක්සිජන් වායුව තුළ පූර්ණ දහනය වීමට අදාළ තුලිත රසායනික සමීකරණය ලියන්න.
- (vi) කුලුනේ ⑦ වන විවරයෙන් පිට වන ද්‍රව්‍යය මාර්ග තැනීමේදී භාවිත වේ. එම ද්‍රව්‍යය නම් කරන්න.
- (vii) බොරතෙල් පිරිපහදුවේදී පරිසරයට නිදහස් විය හැකි වායුමය සංඝටක නිසා ඇති වන පාරිසරික ගැටලුවක් සඳහන් කරන්න.

[භෞතික පිටුව බලන්න.

(B) A යනු ප්‍රබල අම්ලයක් වන අතර B යනු ප්‍රබල භස්මයකි. A හා B අතර ප්‍රතික්‍රියාවේදී ඵල දෙකක් නිපදවේ. ඉන් එක් ඵලයක් සෝඩියම් ක්ලෝරයිඩ් (NaCl) වේ.

- (i) A හා B සංයෝගවල රසායනික සූත්‍ර ලියන්න.
- (ii) A හා B අතර ප්‍රතික්‍රියාවේදී අනෙක් ඵලය ලෙස නිපදවෙන සංයෝගය නම් කරන්න.
- (iii) A හා B අතර ප්‍රතික්‍රියාවේදී ඉහත (ii) හි ඔබ සඳහන් කළ සංයෝගය නිපදවෙන ආකාරය කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.
- (iv) A හා B අතර ප්‍රතික්‍රියාව ආශ්‍රිත තාප විපර්යාසය නිර්ණය කිරීමට සකස් කළ ඇටවුමක් රූපසටහනේ දැක්වේ.
  - (a) ඇටවුමෙහි තාප භානිය අඩු කර ගැනීම සඳහා යොදා ඇති උපක්‍රමය කුමක් ද?
  - (b) මෙම ඇටවුමෙහි සිදු වන තාප භානිය තවදුරටත් අඩු කර ගැනීම සඳහා ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ගයක් යෝජනා කරන්න.

- (v) සමාන සාන්ද්‍රණවලින් යුත් A අම්ල ද්‍රාවණය හා B භස්ම ද්‍රාවණය 50 cm³ බැගින් ගෙන ඉහත ඇටවුම තුළදී මිශ්‍ර කරන ලදී. මෙහිදී සිදු වූ උෂ්ණත්ව වෙනස 10 °C බව නිර්ණය කරන ලදී.
  - (a) ඉහත උෂ්ණත්ව වෙනස නිර්ණය කිරීම සඳහා ලබා ගත යුතු පාඨාංක මොනවා ද?
  - (b) ඉහත ප්‍රතික්‍රියාව ආශ්‍රිත තාප විපර්යාසය ගණනය කරන්න. (ප්‍රතික්‍රියා මිශ්‍රණයේ විශිෂ්ට තාප ධාරිතාව 5000 J kg⁻¹ °C⁻¹ ද ඝනත්වය 1 g cm⁻³ ද වේ.)
- (vi) ඉහත A හා B අතර රසායනික ප්‍රතික්‍රියාවේදී සිදු වන ශක්ති විපර්යාසය නිරූපණය කිරීමට දළ ශක්ති මට්ටම් සටහනක් අඳින්න.

(ලකුණු 20 යි.)

7. (A) සිසුවකු විසින් නිවසේදී විදුරු අත්කාවයක් යොදා ගනිමින් පහත දැක්වෙන ක්‍රියාකාරකම් සිදුකරන ලදී.

ක්‍රියාකාරකම 1 - ඉතා කුඩා අතුරු සහිත ලේබලයක් කියවීම

ක්‍රියාකාරකම 2 - සූර්ය කිරණ මගින් වියළි කපු පුළුන් කැබැල්ලක් දැවීම

ක්‍රියාකාරකම 3 - මිදුලේ ඇති ගසක ප්‍රතිබිම්බයක් නිවස තුළ ඇති බිත්තියක් මතට ලබා ගැනීම

- (i) අත්කාවය ලෙස භාවිත කරන කාච වර්ගය නම් කරන්න.
- (ii) ක්‍රියාකාරකම 1 හිදී ලේබලය තැබිය යුත්තේ කාවය හා සම්බන්ධ කුමන ලක්ෂ්‍ය දෙක අතර ද?
- (iii) ක්‍රියාකාරකම 2 හිදී කාවය තුළින් ආලෝක කිරණ ගමන් ගන්නා ආකාරය කිරණ සටහනකින් දක්වන්න.
- (iv) ක්‍රියාකාරකම 2 සිදුකිරීම සඳහා අත්කාවය වෙනුවට යොදා ගත හැකි දර්පණ වර්ගය කුමක් ද?
- (v) ක්‍රියාකාරකම 3 හිදී ඇති වන ප්‍රතිබිම්බයේ ලක්ෂණ දෙකක් සඳහන් කරන්න.
- (vi) අත්කාව සඳහා භාවිත වන වර්ගයේ කාච යොදා ගෙන නිපදවන උපකරණ දෙකක් නම් කරන්න.

(B) ධාවනය වෙමින් පවතින සාමාන්‍ය මෝටර් රථයක රෝධක (තිරිංග) යෙදීමේදී ඝර්ෂණය හේතුවෙන් එහි වාලක ශක්තිය හානි වේ.

- (i) ස්කන්ධය 1000 kg වන මෝටර් රථයක් 20 m s⁻¹ වේගයකින් ගමන් කරමින් තිබියදී රෝධක යොදනු ලැබේ.
  - (a) රෝධක යෙදීමට මොහොතකට පෙර අවස්ථාවේදී රථයේ වාලක ශක්තිය ගණනය කරන්න.
  - (b) රෝධක යෙදීමේදී හානි වන වාලක ශක්තිය පරිවර්තනය වන ශක්ති ආකාර දෙකක් නම් කරන්න.
- (ii) විදුලි මෝටර් රථයක තිරිංග යෙදීමේදී හානි වන වාලක ශක්තියෙන් කොටසක් විද්‍යුත් ශක්තිය බවට පරිවර්තනය කර එහි බැටරිය ආරෝපණය කෙරේ.
  - (a) මෙහිදී වාලක ශක්තිය, විද්‍යුත් ශක්තිය බවට පරිවර්තනය කරන උපකරණය නම් කරන්න.
  - (b) රථයේ හානි වන වාලක ශක්තිය විද්‍යුත් ශක්තියට පරිවර්තනය කිරීමේ සංසිද්ධිය නම් කර කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.
  - (c) බැටරියෙන් සැපයෙන විද්‍යුත් ශක්තිය, රථය ධාවනය කිරීමට අවශ්‍ය වාලක ශක්තිය බවට පරිවර්තනය කරන උපකරණය නම් කරන්න.
  - (d) විදුලි මෝටර් රථවල යොදා ගන්නා බැටරියක විද්‍යුත්ගාමක බලය 400 V පමණ වේ. මෙය සමන්විත වන්නේ එක් කෝෂයක විද්‍යුත්ගාමක බලය 4 V වන කෝෂ කට්ටලයකිනි. මෙම බැටරිය තැනීමට අවශ්‍ය අවම කෝෂ සංඛ්‍යාව කොපමණ ද?

(ලකුණු 20 යි.)

[ගත්වැනි පිටුව බලන්න.

8. (A) ශිෂ්‍යයෙක් බණ්ඩක්කා වගාවක් ආශ්‍රිතව සිටි සත්ත්වයින් තිදෙනෙකු ද, නම නොදන්නා බැවින් P හා Q ලෙස නම් කරන ලද සත්ත්වයින් දෙදෙනෙකුගේ ලක්ෂණ ද පහත පරිදි සටහන් කළේ ය.

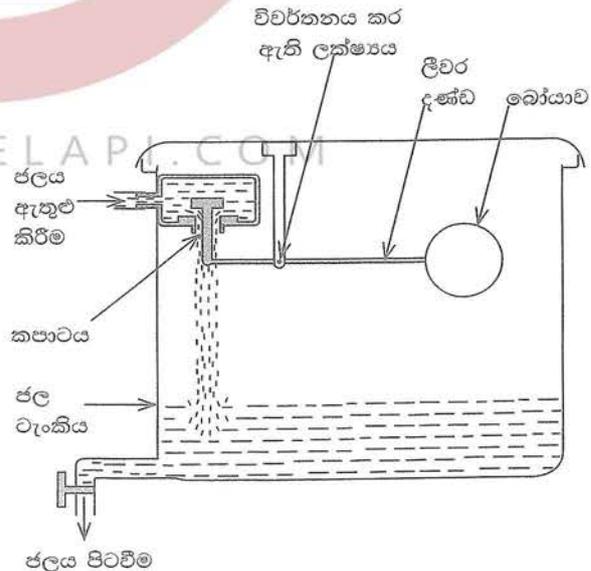
- ගොළුබෙල්ලා
- කටුස්සා
- ඇටිකුකුළා
- P - සිහින් දිග පණු ආකාර දේහයක් ඇත. දේහය සමාන බණ්ඩවලට බෙදී ඇත.
- Q - සන්ධි සහිත පාද සහ පියාපත් දරයි.

නිරීක්ෂණය කරන ලද සත්ත්වයින් හා සම්බන්ධ පහත ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු ලියන්න.

- (i) (a) පෘෂ්ඨවංශීන් දෙදෙනා නම් කරන්න.
- (b) එම සත්ත්වයින් පෘෂ්ඨවංශී කාණ්ඩයට ඇතුළත් කිරීමට පදනම් වන ප්‍රධාන ලක්ෂණය කුමක් ද?
- (ii) ඉහත නිරීක්ෂණවලට අනුව P අයත්වන සත්ත්ව වංශය කුමක් ද?
- (iii) Q අයත්වන වංශයේ සත්ත්ව විශේෂවලට සුවිශේෂී වෙනත් පොදු ලක්ෂණයක් සඳහන් කරන්න.
- (iv) Q ගෙන් වගාවට ඇති වේ යැයි අපේක්ෂා කළ හැකි හිතකර බලපෑමක් හා අහිතකර බලපෑමක් බැගින් සඳහන් කරන්න.
- (v) බණ්ඩක්කා වගාවේදී නිරීක්ෂණය කළ සතුන් ඇතුළත් ආහාර දාමයක ප්‍රාථමික යැපෙන්නෙකු හා ද්විතීයික යැපෙන්නෙකු පිළිවෙළින් සඳහන් කරන්න.
- (vi) පුවත්පතක ඇටිකුකුළාගේ විද්‍යාත්මක නාමය Centropus Sinensis ලෙස මුද්‍රණය කර තිබුණි. ද්විපද නාමකරණ නීතිවලට අනුව එහි දක්නට ලැබෙන දෝෂ දෙකක් සඳහන් කරන්න.

(B) දෙමහල් නිවසක වහලය මත සිලින්ඩරාකාර ජල ටැංකියක් තබා ඇත.

- (i) නිවසේ ඉහළ මහලේ සහ පහළ මහලේ ඇති එක හා සමාන ජල කරාම දෙකක් එක වර සම්පූර්ණයෙන්ම විවෘත කර ඇති අවස්ථාවක් සලකන්න.
  - (a) වඩා වැඩි වේගයකින් ජලය පිටවන්නේ කුමන මහලේ ඇති කරාමයෙන් ද?
  - (b) ඔබේ පිළිතුරට හේතුව දක්වන්න.
- (ii) ටැංකියේ ඇතුළත හරස්කඩ වර්ගඵලය 1 m^2 සහ උස 1 m වේ. (ජලයේ ඝනත්වය 1000 kg m^{-3} ද ගුරුත්වජ ත්වරණය 10 m s^{-2} ද වේ.)
  - (a) ටැංකිය සම්පූර්ණයෙන්ම ජලයෙන් පිරුණු පසුව එහි ඇති ජලයේ ස්කන්ධය කොපමණ ද?
  - (b) ටැංකිය සම්පූර්ණයෙන්ම ජලයෙන් පිරී ඇති විට එහි පතුල මත ජලය මගින් ඇති කරන පීඩනය කොපමණ ද?
- (iii) ජල ටැංකියට ඇතුළුවන ජලය පිටාර යෑම වැළැක්වීම සඳහා සකස් කළ ලීවර සැකසුමක් රූපයේ දැක්වේ. ජලය පිරෙන විට එහි බෝයාව එසවීමෙන් කපාටය වැසී ජලය ඇතුළු වීම නතර වේ.

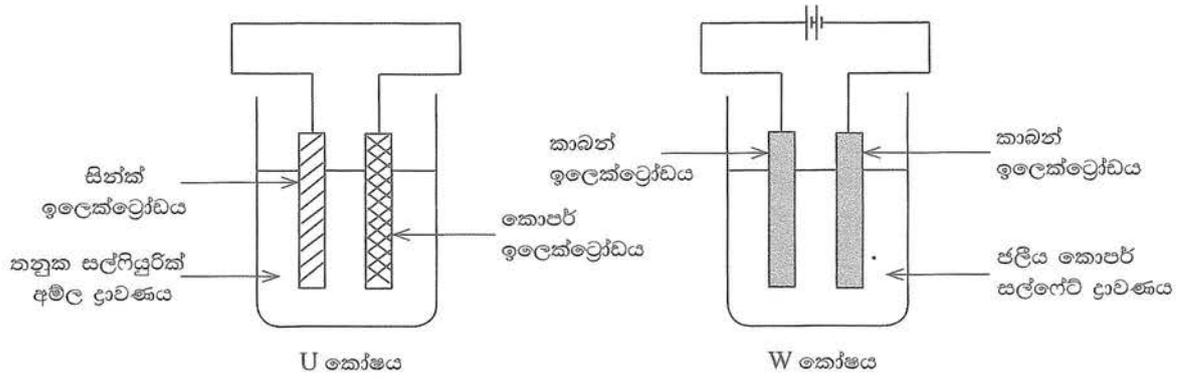

- (a) රූපයේ දැක්වෙන පිහිටුමේදී බෝයාව මත ක්‍රියා කරන බලය කුමක් ද?
- (b) ජල මට්ටම ඉහළ ගොස් බෝයාව ජලයෙන් වැසීම ආරම්භ වන අවස්ථාවේ සිට බෝයාව මත ක්‍රියා කරන අමතර බලය කුමක් ද?
- (c) ජලය පිටාර යෑම වැළැක්වීමට අමතරව මෙම ලීවර සැකසුම මගින් අත්වන වෙනත් වාසියක් සඳහන් කරන්න.

(ලකුණු 20 යි.)

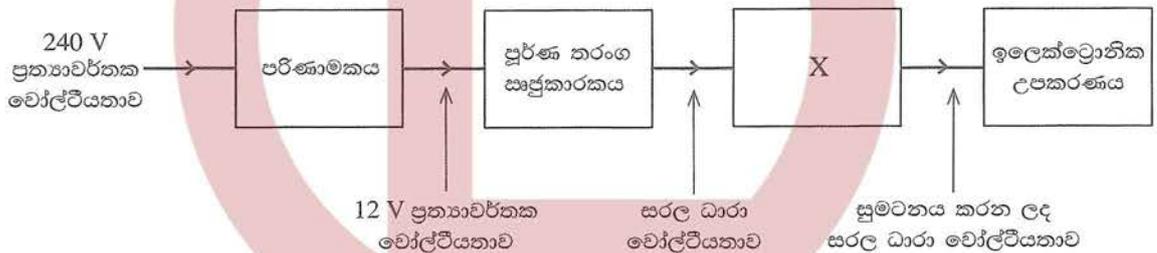
[අවමය පිටුව බලන්න.

9. (A) පහත දැක්වෙන U කෝෂය විද්‍යුත්-රසායනික කෝෂයක් වන අතර W කෝෂය විද්‍යුත්-විච්ඡේදන කෝෂයකි.

- (i) රසායනික ශක්තිය, විද්‍යුත් ශක්තිය බවට පරිවර්තනය වන්නේ ඉහත කුමන කෝෂයේදී ද?
- (ii) කෝෂ දෙකෙහි සිදු වන ඇනෝඩ ප්‍රතික්‍රියා පොදුවේ හඳුන්වන නම කුමක් ද?
- (iii) U කෝෂයෙහි ඇනෝඩය අසල සිදු වන අර්ධ ප්‍රතික්‍රියාව රසායනික සමීකරණයකින් දක්වන්න.
- (iv) W කෝෂයෙහි ඇනෝඩය හා කැතෝඩය හඳුනා ගැනීමට යොදා ගන්නා සම්මුතිය සඳහන් කරන්න.
- (v) (a) W කෝෂය ක්‍රියාත්මක වීමේදී විද්‍යුත්-විච්ඡේදන ද්‍රාවණයේ වර්ණයෙහි සිදුවන වෙනස කුමක් ද?
(b) ඒ සඳහා හේතුව පැහැදිලි කරන්න.
- (vi) ඉහත කෝෂ ක්‍රියාත්මක වීමේදී ක්ෂය වනුයේ කුමන ඉලෙක්ට්‍රෝඩය ද?

(B) නිවසේ භාවිත කරන එක්තරා ඉලෙක්ට්‍රෝනික උපකරණයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා නිවසට සැපයෙන විදුලිය අඩු වෝල්ටීයතාවකින් යුත් සරල ධාරා විදුලි සැපයුමක් බවට පත් කර ගත යුතුය. ඒ සඳහා පහත දැක්වෙන කොටස් සහිත සැකසුමක් යොදා ගන්න.

- (i) (a) ඉහත සැකසුමට සම්බන්ධ කර ඇත්තේ කුමන වර්ගයේ පරිණාමකයක් ද?
(b) මෙම පරිණාමකයේදී වඩා වැඩි විෂ්කම්භයක් සහිත කම්බි භාවිත කළ යුත්තේ කුමන දඟරයේ ද? එයට හේතුව සඳහන් කරන්න.
- (ii) ඉහත පරිණාමකයේ ප්‍රාථමික දඟරයේ පොට ගණන 1800 කි. ද්විතීයික දඟරයේ තිබිය යුතු පොට ගණන කොපමණ ද?
- (iii) පරිණාමකයෙන් ලබා දෙන 12 V ප්‍රත්‍යාවර්තක වෝල්ටීයතාව, කාලය සමග විචලනය වන අයුරු ප්‍රස්තාරිකව නිරූපණය කරන්න.
- (iv) පූර්ණ තරංග සෘජුකාරක පරිපථයේ ඩයෝඩ හතර සම්බන්ධ කරන ආකාරය සම්මත සංකේත ඇසුරෙන් ඇඳ දක්වන්න.
- (v) X මගින් දක්වා ඇති උපාංගය නම් කරන්න.

(ලකුණු 20 යි.)

***